

Ірина Бондаренко

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри олімпійського та професійного спорту
Чорноморського національного університету імені Петра Могили,
м. Миколаїв, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-6651-0682>*

Антоніна Біла

*старший викладач кафедри медико-біологічних основ
спорту та фізкультурно-спортивної реабілітації
Чорноморського національного університету імені Петра Могили,
м. Миколаїв, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-7978-384X>*

Іван Головаченко

*викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання
Чорноморського національного університету імені Петра Могили,
м. Миколаїв, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-3472-4512>*

**ЯКІСТЬ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ У 2023-2024 Н.Р.: ОЦІНОЧНІ
СУДЖЕННЯ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
І СПОРТУ**

Анотація. Серед пріоритетів держави в Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року в Україні зазначено вирішення проблеми кадрового забезпечення сфери фізичної культури і спорту. Постановою кабінету Міністрів (від 04.11.2020 року № 1089) ставляться завдання, серед яких: впровадження заходів для підвищення кваліфікації українських спеціалістів у сфері фізичної культури і спорту з урахуванням передового міжнародного досвіду. Звернено увагу на підготовку фахівців з числа провідних спортсменів відповідного регіону.

В результаті систематизації наукових джерел щодо забезпечення якості освіти в умовах воєнного часу визначені значні труднощі: безпечне проведення занять, робота психологічних служб, кваліфікація педагогічних кадрів і т.п. Запропоновано більш широке використання впровадження в освітній процес цифрових технологій, врахування регіональних особливостей.

Визначається значна роль взаємодії органів влади, викладачів та керівництва закладів освіти, працівників галузі спорту. Підкреслено необхідність забезпечення індивідуалізації роботи зі студентами.

Нами досліджено результати анкетування студентів факультету фізичного виховання і спорту для виявлення потреб, зауважень щодо проведення освітнього процесу в умовах воєнного часу. Більшість здобувачів вищої освіти (71 %) характеризують дистанційну освіту в ЧНУ ім. Петра Могили як якісну. На думку 75 % студентів, проведенню онлайн занять в дистанційному форматі, викладачі приділяють значну увагу. На питання щодо можливості самостійного вибору 25% освітніх компонент майже 29 % студентів дали позитивну відповідь. Аналізуючи результати анкети, було виявлено, що 81 % студентів не стикались з проявами академічної недоброчесності під час навчання. Виявлено, що 55 % студентів задоволені критеріями оцінювання та вважають їх прозорими й зрозумілими.

Підсумовуючи результати дослідження визначаємо, що слід привернути увагу до підвищенню уваги до ще більш широкого використання цифрових платформ, індивідуалізувати навчальний процес, враховувати регіональні особливості, звернути увагу на вдосконалення робочих програм, розробці критеріїв оцінки навчання та своєчасному ознайомленню студентів з системою оцінки, щоб це було зрозумілим та прозорим.

Ключові слова: анкетування, студент ЧНУ ім. Петра Могили, якість освіти, форма навчання, критерії оцінки, освітня компонента

Irina Bondarenko

*PhD (Physical Education and Sport), Associate Professor,
Assistant professor of the Department of Olympic and Professional Sports,
Petro Mohyla Black Sea National University,
Mykolaiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-6651-0682>*

Antonina Bila

*Senior Lecturer, Department of Medical and Biological Fundamentals of
Sport and Physical Culture and Sports Rehabilitation,
Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-7978-384X>*

Ivan Holovachenko

*Teacher, Department of Theory and Methods of Physical Education,
Petro Mohyla Black Sea National University,
Mykolaiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-3472-4512>*

THE SIXTH ANNIVERSARY OF THE SIGNING OF THE MINSK AGREEMENT ON THE CESSATION OF HOSTILITIES IN EAST UKRAINE: ARCHETYPICAL APPROACH

Abstract. Among the state priorities the Strategy for the Development of Physical Culture and Sports for the period up to 2028 in Ukraine emphasizes the solution to the problem of staffing the sphere of physical culture and sports. The Resolution of the Cabinet of Ministers (dated 04.11.2020 No. 1089) sets the following tasks: implementation of measures to improve the qualifications of Ukrainian specialists in the field of physical culture and sports, taking into account advanced international experience. Attention is drawn to the training of specialists in the field of sports, including leading athletes of the region. As a result of the systematization of scientific sources on the quality of education in wartime, significant difficulties were identified: safe conduct of classes, the work of psychological services, the qualifications of teaching staff. It is proposed to more widely use the introduction of digital technologies in the educational process, taking into account regional characteristics. Experts emphasized the crucial role of collaboration between government bodies, educators, educational institution administrators, and professionals in the sports industry/ The need to ensure the individualization of work with students is emphasized. We have studied the results of a survey conducted among students of the Faculty of Physical Education and Sports at Petro Mohyla Black Sea National University to identify their needs and feedback regarding the educational process under wartime conditions. Most applicants for higher education (71%) characterize the level of distance education as "high" and "very high". According to 75% of students, teachers pay significant attention to conducting online classes in a distance format. When asked whether they have the opportunity to independently choose 25% of their educational components, almost 29% of students responded positively. Analyzing the results of the questionnaire, we found that 81% of students did not encounter manifestations of academic dishonesty during their studies. We found that 55% of students are satisfied with the assessment criteria, considering them transparent and clear.

Based on the study results, we conclude that greater emphasis should be placed on the broader use of digital platforms, individualize the educational process, take into account regional characteristics, pay attention to improving work programs, developing criteria for assessing training and familiarizing students with the assessment system so that it is understandable and transparent.

Keywords: questionnaire, student of the Petro Mohyla Black Sea National University, quality of education, form of education, evaluation criteria, educational component

Постановка проблеми. В Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року в Україні визначено 5 напрямів, які потребують

реформування та вдосконалення. Серед пріоритетів держави зазначено вирішення проблеми кадрового забезпечення сфери фізичної культури і спорту. До причин невідкладного рішення підвищення якості професійної підготовки фахівців в галузі фізичної культури відносять розбалансовану систему підготовки кадрів, застарілу систему атестації тренерів. Звернено увагу на об'єктивність та незалежність оцінювання професійної підготовленості працівників сфери фізичної культури і спорту. Постановою кабінету Міністрів (від 04.11.2020 року № 1089) ставляться завдання, серед яких: впровадження заходів для підвищення кваліфікації українських спеціалістів у сфері фізичної культури і спорту з урахуванням відповідного передового міжнародного досвіду, забезпечення підготовки та професійного розвитку фахівців фізичної культури і спорту із застосуванням формальної, неформальної та інформальної освіти. Також зазначено, що формальна освіта є першим етапом входження фахівця у професію. Звернено увагу на підготовку фахівців з числа провідних спортсменів відповідного регіону. Таким чином, факультети фізичного виховання і спорту в системі вищої освіти вирішують завдання удосконалення системи підготовки та професійного розвитку фахівців сфери фізичної культури і спорту [1].

Дослідження проводилися відповідно темі НДР, яку проводить кафедра олімпійського та професійного спорту ЧНУ ім. Петра Могили, Державний реєстраційний номер: 0124U004960 «Оптимізація спортивної, фізкультурно-оздоровчої та рекреаційно-реабілітаційної діяльності різних груп населення південного регіону України у воєнний та поствоєнний час».

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У 2023 р. Національне агентство розробило і розпочало загальне опитування закладів вищої освіти щодо змісту й особливостей усіх етапів процедури зовнішнього оцінювання системи забезпечення якості вищої освіти. Уперше опитування охопило різні категорії працівників ЗВО, які відповідають за реалізацію політик забезпечення якості. В опитуванні взяли участь 867 учасників, серед яких 700 осіб – гаранті освітніх програм. Зазначено, що успішні заклади вищої освіти провадять актуальний і практикоорієнтований освітній процес, чому сприяє найважливіша передумова: коли кожен учасник освітнього процесу прагне покращити якість вищої освіти. Усвідомлення закономірностей формування сучасної системи забезпечення якості вищої освіти є спільною справою українських освітян. Вища освіта України переживає добу викликів через війну й економічні труднощі. Визначено дисбаланс потреб ринку праці та спроможності університетів їх задовільнити [2].

В 2019 р. нами досліджувалися результати анкетування студентів ЧНУ ім. Петра Могили щодо рівня якості освітнього процесу на факультеті фізичного виховання і спорту. Аналіз результатів опитування дозволяє

підвищити рівень викладання освітніх компонент, звернути увагу на проведення заходів з оптимізації навчального процесу, вдосконалення робочих програм з освітніх компонент, окремих питань, що турбують здобувачів вищої освіти. Подібні опитування дозволяють вчасно реагувати на потреби, мотивацію студентів до навчання. Якість вищої освіти в університеті 77,2 % респондентів визначили як «високу» та «дуже високу». Кожен четвертий студент відмічав, що не зрозумілі критерії оцінювання. Тому профільними кафедрами були розроблені більш диференційовані критерії оцінювання [3].

В 2020 р. студенти визначили, що викладачі не вчасно перевіряють виконані завдання. На думку респондентів в мудлі розміщено значний обсяг науково-методичних джерел для опанування навчальним матеріалом. Лише кожен десятий студент зазначив, що бажано було б підвищити якість наданих методичних матеріалів, вказівок [4].

Одним з шляхів підвищення якості освіти студентів факультету фізичного виховання і спорту можна вважати вдосконалення механізму з дотримання академічної доброчесності серед студентів. На думку більшості студентів викладачі звертають увагу на прояви академічної недоброчесності: не зараховують роботу, попереджають про неможливість перескладання, знижують бали за завдання [5].

Відмічена необхідність створення умов для безперервного освітнього процесу. З метою зменшення негативного впливу на освітній процес в Україні під час воєнного стану та стабілізації освітнього процесу в цілому запропоновано більш широке впровадження в освітній процес цифрових технологій. Зазначено, що підвищення якості освіти в умовах воєнного стану, знаходиться в площині забезпечення безпечних умов навчання та менторства. Також потрібно враховувати різну ситуацію за регіонами. Як вважають фахівці, не може бути єдиного підходу до навчання [6].

Дослідженням встановлено (2023), що в умовах воєнного стану якісна підготовка спортивних менеджерів забезпечується завдяки ефективному керівництву органів державної влади, адміністрації ЗВО, злагодженим діям професорсько-викладацького складу та працівників Управління фізичної культури. Основними особливостями управління освітнім процесом в умовах воєнного стану були: мобільність та оперативність прийняття важливих управлінських рішень; перехід на дистанційну роботу; персональна відповідальність кожного працівника за забезпечення своєї безпеки під час роботи; індивідуалізація роботи із здобувачами освіти за всіма напрямками [7].

Результати досліджень (2023) свідчать, що ЗВО змогли відповісти на складні виклики щодо якісного забезпечення освітнього процесу, створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти продовжують функціонувати на належному рівні. Водночас в умовах воєнного стану виявилися деякі

проблеми в системі вищої освіти: управлінням освітніми системами, створення безпечних умов для викладання/навчання та освітньої інфраструктури, розвиток соціально-психологічних служб, підвищення професійної кваліфікації кадрового потенціалу [8].

Як зазначають фахівці відділу моніторингу якості освітньої діяльності, метою опитування в ТДАТУ ім. Д.Моторного в 2023-2024 н.р. є стимулювання професійного зростання та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, вдосконалення освітніх програм та оптимізація освітнього процесу. Аналіз отриманих результатів показав високу якість викладання науково-педагогічними працівниками за методичним, теоретичним рівнями та ставленням до здобувачів трьох рівнів навчання [9].

Слід зазначити, що питання корекції навчального процесу відбувалися в умовах мирного часу, наразі фахівці відмічають більші складнощі в забезпеченні якості вищої освіти в умовах воєнного часу. Тому врахування потреб, оціночних суджень студентів дасть можливість корегувати початковий процес у закладах вищої освіти.

Мета статті: систематизувати результати анкетування студентів факультету фізичного виховання і спорту для виявлення потреб, зауважень, мотивів навчання студентів з метою обговорення виявлених проблем та корекції навчального процесу підготовки майбутніх фахівців в галузі фізичної культури і спорту в умовах воєнного часу.

Матеріали та методи дослідження. У контексті забезпечення якості освіти в Європейському просторі вищої освіти (ЄПВО) акцентується увага на важливості залучення студентів до процесу оцінювання та покращення якості навчального процесу. Важливим аспектом є проведення соціологічних опитувань, які дозволяють студентам висловлювати свою думку щодо різних аспектів навчання, включаючи методи викладання, організацію навчального процесу та доступність. Зокрема, проведення щорічних опитувань студентів у ЧНУ ім. Петра Могили з 2018 року є важливою частиною цієї системи, яка дає змогу оцінити ефективність навчальних процесів та виявити можливі недоліки або напрямки для вдосконалення вищої освіти. Так, врахування конкретних умов навчання під час дистанційного навчання та дотримання академічної доброчесності є ключовими аспектами для сучасної освітньої системи. Включення таких питань в анкети для опитування студентів дозволяє отримати дані, як студенти працюють в період дистанційного навчання, з якими труднощами стикаються, а також оцінити, наскільки ефективно ці проблеми вирішуються. Питання, що стосуються академічної доброчесності також важливі для забезпечення прозорості в навчальному процесі, боротьбі з плагіатом, списуванням та іншими порушеннями.

Дослідження проводилося в період з 6 лютого по 3 травня 2024 р. серед студентів ЧНУ імені Петра Могили. Через дистанційне навчання та військові дії на території м. Миколаєва та Миколаївської області анкетування прово-

дилося у дистанційній формі – у вигляді онлайн опитування студентів за допомогою сервісів Google Form, із використанням методу напівструктурованого анкетування.

В опитуванні взяли участь здобувачі вищої освіти 1-6 курсів ($n=1133$), які навчаються у різних структурних підрозділах університету (інститутах, факультетах). Вибірка – стихійна. Зокрема, з факультету фізичного виховання і спорту взяли участь студенти ($n=62$), які навчаються за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» (освітня програма «Фізична культура і спорт», «Фізкультурно-спортивна реабілітація») ($n=57$), 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» ($n=5$). Більшість респондентів (91,9 %) навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (рис. 1).

До анкети було включено такі питання: якість дистанційного навчання, питання вибору навчальних дисциплін, академічна доброчесність / недоброчесність та критерії оцінювання очима студентів.

Для аналізу даних, їх візуалізації та побудови діаграм було використано комп'ютерну програму Microsoft Excel 2010.

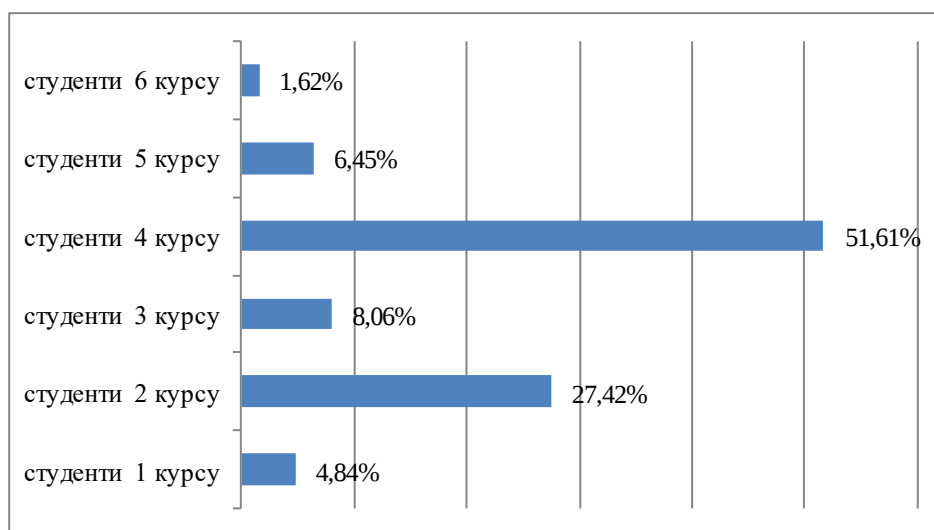

Рис. 1. Розподіл студентів ЧНУ ім. Петра Могили, які взяли участь в анкетуванні (відповідно до поділу за курсами підготовки) ($n=62$)

Виклад основного матеріалу. У ЧНУ ім. П. Могили дистанційне навчання здійснюється за допомогою інформаційної платформи Moodle, що надає студентам широкі можливості для віртуальної взаємодії з навчально-методичними ресурсами та викладачами у період обмежень щодо офлайн-навчання.

Згідно результатів рис. 2., оцінюючи якість дистанційного навчання, більшість опитаних студентів оцінили її як «скоріше високу, ніж низьку» (46 %) та «дуже високу» (25,4 %). Тобто, загалом здобувачів вищої освіти задовольняє якість дистанційного навчання в університеті.

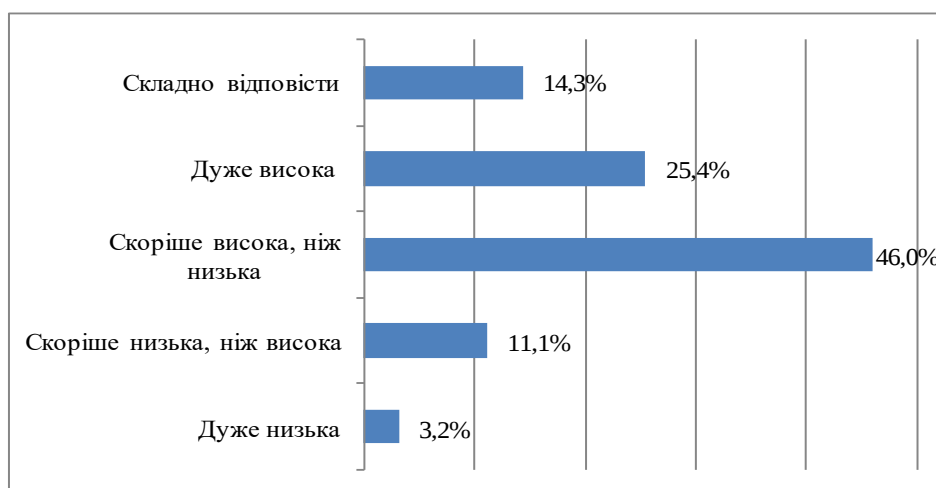

Рис. 2. Розподіл відповідей студентів на запитання «Як би Ви загалом оцінили якість дистанційних занять ЧНУ ім. Петра Могили?» (n=62)

Слід зазначити, що на уточнююче питання щодо оцінювання якості дистанційного навчання стосовно того, чи достатньо на думку студентів викладачі приділяють увагу проведенню онлайн-занять (тобто, у режимі відеоконференцій із використанням платформ Zoom, Skype, Google Meet, Telegram, Viber та ін), переважна більшість студентів дали позитивну оцінку. Так, за результатами опитування 54 % студентів вважають, що викладачі приділяють достатню увагу онлайн-заняттям (обравши варіанти «цілком достатньо» та 25,4 % здобувачів обрали варіант «скоріше достатньо, ніж ні»). Зокрема, лише 12,7 % мають протилежну думку щодо зазначеного питання – 3,2 % (обрали відповідь «абсолютно недостатньо») та 9,5 % (обрали відповідь «скоріше недостатньо») (рис.3).

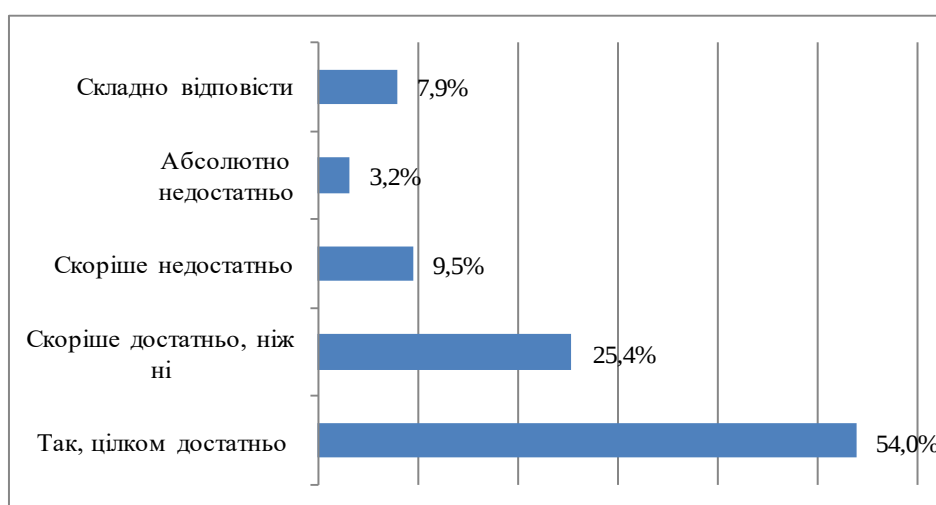

Рис. 3. Розподіл відповідей студентів на запитання «Чи достатньо, на Вашу думку, викладачі приділяють увагу онлайн-заняттям (Zoom, Skype, Google Meet, Telegram, Viber та ін.)?» (n=62)

На рис. 4. представлено розподіл відповідей студентів на ще одне уточнююче питання: «Який відсоток занять, на Вашу думку, викладачі проводять безпосередньо в онлайн-режимі?». Так, більшість студентів (майже 53%) обрали варіанти відповіді «від 60 до 90%» та «понад 90%» («від 60 до 90%» – обрало 36,5%, «понад 90%» – 15,9%). Слід зазначити, що відповідь «взагалі не проводять» не було обрано студентами взагалі, що свідчить про проведення онлайн-занять викладачами.

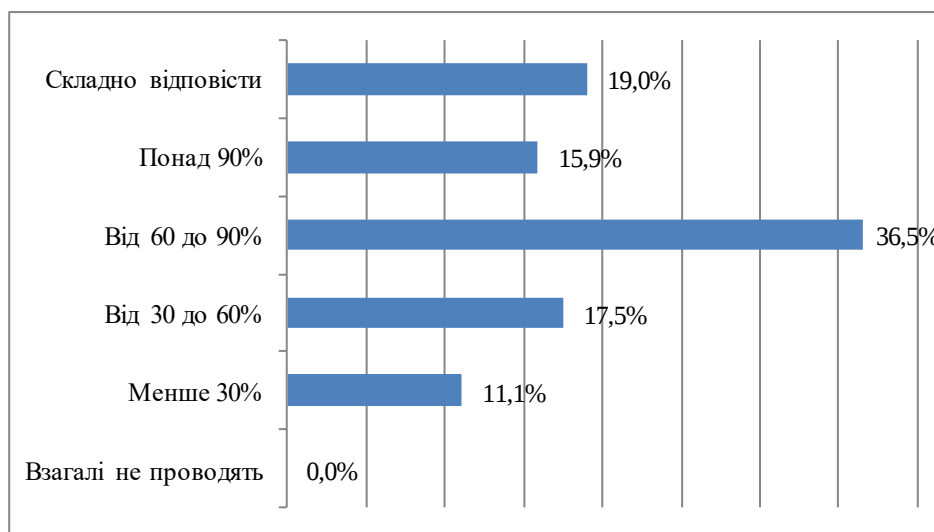

Рис. 4. Розподіл відповідей студентів на запитання щодо відсотка занять, які викладачі проводять безпосередньо в онлайн-режимі (Zoom, Skype, Google Meet, Telegram, Viber та ін.) (n=62)

Згідно Закону України «Про вищу освіту», студенти мають право самостійно обирати не менше 25 % навчальних компонент від обсягу освітньої програми [10]. Тому питання щодо можливості самостійно обирати 25% навчальних дисциплін студентами також було в анкеті.

За результатами рис. 5 майже 29 % студентів на питання щодо можливості самостійного вибору 25% навчальних дисциплін дали позитивну відповідь. Зокрема, 28,6 % здобувачів вищої освіти відповіли про часткову можливість вибору дисциплін (23,8 % – лише загальні дисципліни, 4,8 % – лише професійні дисципліни), а 19,1 % студентів відповіли «мене не цікавить можливість вибору навчальних дисциплін» або «я студент першого курсу, тому не маю такої можливості».

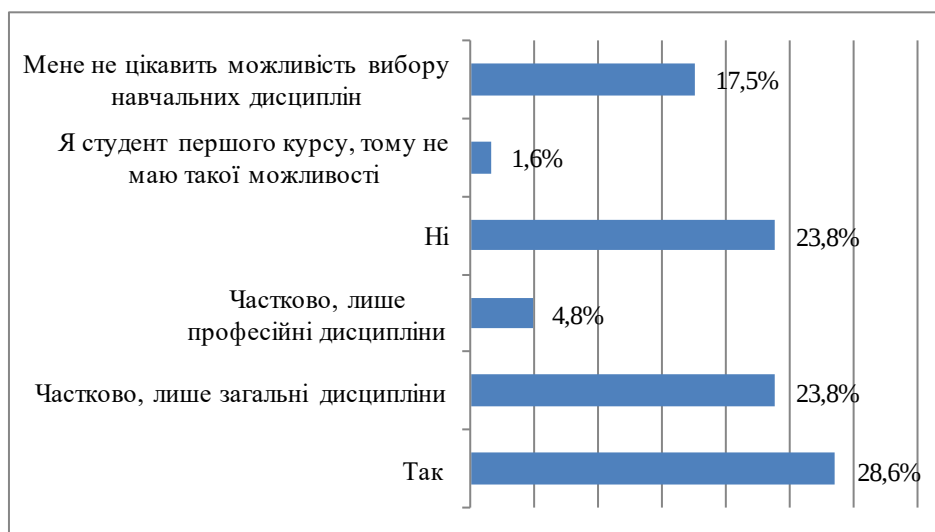

Рис. 5. Розподіл відповідей студентів на запитання «Чи маєте Ви реальну можливість самостійно обирати 25% навчальних дисциплін?» (n=62)

Основними джерелами інформації про перелік та зміст дисциплін, якими керуються студенти при виборі дисциплін є «інформація від викладачів, одержана під час спілкування» (27,9 %), анотації дисциплін, розміщені на офіційному сайті кафедри / факультету/університету або в Moodle (22,5 %), а 20,9 % студентів відповіли, що здійснюють вибір на свій розсуд (рис. 6).

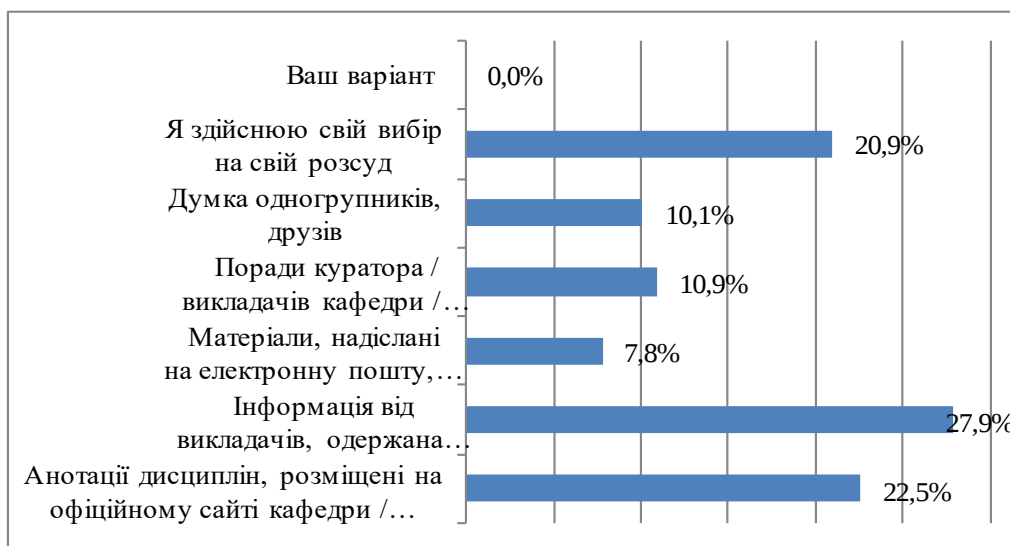

Рис. 6. Розподіл відповідей студентів на запитання щодо джерел інформації про перелік та зміст дисциплін, якими студенти керувалися для здійснення свого вибору (n=62)

Згідно Постанови Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про академічну доброчесність» (Документ 3789-IX, чинний, поточна редакція – прийняття від 06.06.2024) [11]. Так, розвиток академічної доброчесності та підвищення стандартів освіти й науки відповідно до європейських вимог має значний вплив на якість знань в Україні. Тому в анкеті також були питання, які присвячено академічній доброчесності. Аналізуючи результати рис. 7., було виявлено, що 81,2 % студентів на питання «Чи стикались Ви з нижчепереліченими проявами академічної не доброчесності під час навчання?» відповіли, що «ні». Однак, слід зазначити, що інші відповіді студентів складали: 5,8 % – використання чужих робіт, які були вже виконані раніше іншими студентами; 4,3 % – списування, користування шпаргалками, підказки з боку одногрупників тощо; по 2,9 % – «замовлення» виконання аналітичних, курсових та інших видів робіт сторонньою особою; використання чужих ідей, викладених як свої або без належного посилання на джерело; по 1,4 % – вигадкування або свідомо зміна даних/фактів; хабар або інша винагорода викладачу.

Рис. 7. Розподіл відповідей студентів на запитання «Чи стикались Ви з нижчепереліченими проявами академічної не доброчесності під час навчання?» (n=62)

Студентам також було запропоновано дати відповідь на питання щодо того, чи є, на їх думку, прозорими й зрозумілими критерії оцінювання, що застосовуються викладачами університету, які ведуть/вели у них заняття під навчання. Згідно результатів рис. 8, виявлено, що 55,6 % студентів задоволені критеріями оцінювання та вважають їх прозорими й зрозумілими.

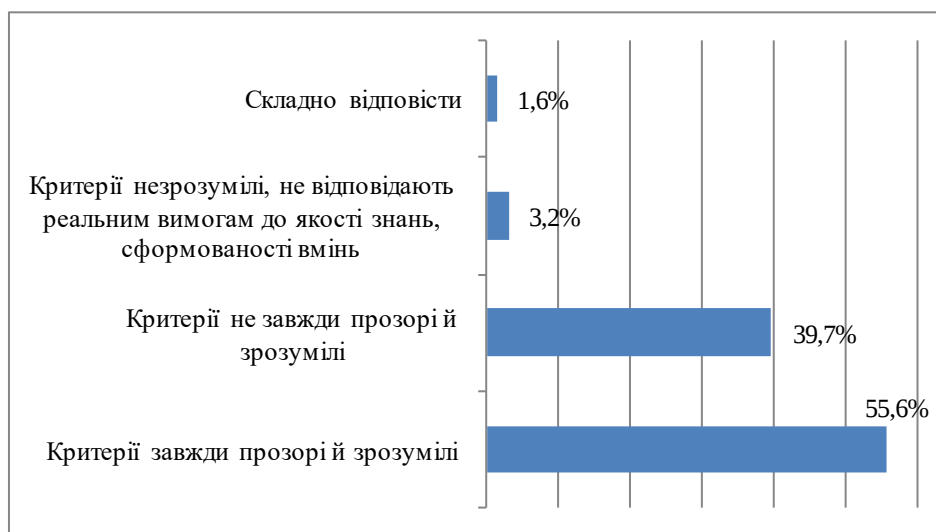

Рис. 8. Розподіл відповідей студентів на запитання щодо прозорості й зрозумілості критеріїв оцінювання, що застосовують викладачі ЧНУ ім. П. Могили, які ведуть/вели заняття (n=62)

Висновки. В результаті систематизації наукових джерел щодо забезпечення якості освіти в умовах воєнного часу визначені значні труднощі: безпечне проведення занять, робота психологічних служб, кваліфікація педагогічних кадрів і т.п. Запропоновано більш широке використання впровадження в освітній процес цифрових технологій, врахування регіональних особливостей. Визначається значна роль взаємодії органів влади, викладачів та керівництва закладів освіти, працівників галузі спорту. Підкреслено необхідність забезпечення індивідуалізації роботи зі студентами.

Нами систематизовано результати анкетування студентів факультету фізичного виховання і спорту для виявлення потреб, зауважень щодо проведення освітнього процесу в умовах воєнного часу. Більшість респондентів (71 %) характеризують освіту як якісну. На думку 75 % студентів, проведенню онлайн занять в дистанційному форматі, викладачі приділяють значну увагу. На питання щодо можливості самостійного вибору 25% освітніх компонент майже 29 % студентів дали позитивну відповідь. Аналізуючи результати анкети, було виявлено, що 81 % студентів не стикались з проявами академічної не доброчесності під час навчання. Виявлено, що 55 % студентів задоволені критеріями оцінювання та вважають їх прозорими й зрозумілими.

Підсумовуючи результати дослідження визначаємо, що слід привернути увагу до підвищенню уваги до ще більш широкого використання платформ (Zoom, Skype, Google Meet, Telegram, Viber), індивідуалізувати навчальний процес, враховувати регіональні особливості, звернути увагу на вдосконалення робочих програм, розробці критеріїв оцінки навчання та своєчасному ознайомленню з системою оцінки, щоб це було зрозумілим для студентів.

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.11.2020 року № 1089. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року: [Електронний ресурс]. Режим доступу – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text>.
2. Доповідь про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2023 році. [Електронний ресурс]. Режим доступу – <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/%D0%94%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C-2023-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83.pdf>
3. Бондаренко І.Г., Дзюбан О.В., Кураса Г.О., Бондаренко О.В. Про якість освітнього процесу на факультеті фізичного виховання і спорту (на прикладі Чорноморського національного університету імені Петра Могили). *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 2019. Вип. 33. С. 26-34.
4. Бондаренко І.Г., Андрищенко М.І., Маєр В.Я., Кураса Г.О., Бондаренко О.В. Оцінка ефективності організації дистанційного навчання майбутніх фахівців з фізичної культури. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 2020. Вип.35. С. 9-17
5. Бондаренко І., Кураса Г., Головаченко І., Бондаренко О. Академічна доброчесність у системі освіти в галузі фізичної культури. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини* [редкол. : Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін]. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А.С., 2022. Вип. 23. С. 29-39.
6. Хмелюк В.С. Способи стабілізації якості освіти в умовах воєнного стану. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2023. Вип.3. С. 67-73. <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2023.3.9>
7. Бондар А., Коваленко Ю., Петренко І. Забезпечення якості освіти майбутніх спортивних менеджерів в умовах воєнного стану. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*. 2023. Серія 15, С. 9-13. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.5\(164\).01](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.5(164).01)
8. Ілійчук Л. Забезпечення якості вищої освіти в умовах воєнного стану: результати інформаційно-аналітичних досліджень. *NewInception*, 2023. Вип. (1-2 (11-12) С. 47–55. <https://doi.org/10.58407/NI.23.1-2.4>
9. Про результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності у 2023-2024 н.р. Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/op/pro-rezultaty-opytuvannja-zdobuvachiv-vyschoji-osvity-schodo-jakosti-osvitnoji-dijalnosti-u-2023-2024-n-r/>
10. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
11. Постанова Верховної Ради України від 06.06.2024 № 3789-IX. Про прийняття за основу проекту Закону України про академічну доброчесність: [Електронний ресурс]. Режим доступу – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3789-20#Text>

References:

1. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 04.11.2020 roku № 1089. Pro zatverdzhennia Stratehii rozvytku fizychnoi kultury i sportu na period do 2028 roku [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 4, 2020, No. 1089. On the approval of the Strategy for the Development of Physical Culture and Sports for the period until 2028] (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
2. Dopovid pro yakist vyshchoi osvity v Ukraini, yii vidpovidnist zavdanniam staloho innovatsiinoho rozvytku suspilstva u 2023 rotsi [Report on the Quality of Higher Education in Ukraine and Its Compliance with the Objectives of Sustainable Innovative Development of Society in 2023] (n.d.). <https://naqa.gov.ua>. Retrieved from <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/%D0%94%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C-2023-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83.pdf> [in Ukrainian].

3. Bondarenko, I. H., Dzyuban, O. V., Kurasa, H. O. & Bondarenko, O. V. (2019). Pro yakist osvithnoho protsesu na fakulteti fizychnoho vykhovannia i sportu (na prykladi Chornomorskoho natsionalnogo universytetu imeni Petra Mohyly) [On the Quality of the Educational Process at the Faculty of Physical Education and Sports (Based on the Example of Petro Mohyla Black Sea National University)]. *Visnik Prikarpat'skogo universytetu. Seriya: Fizychna kultura – Bulletin of the Precarpathian University. Series: Physical Culture*, 33, 26-34 [in Ukrainian].

4. Bondarenko, I. H., Andriushchenko, M. I., Maier, V. I. a., Kurasa, H. O., & Bondarenko, O. V. (2020). Otsinka efektyvnosti orhanizatsii dystantsiinoho navchannia maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi kultury [Assessment of the Effectiveness of Distance Learning Organization for Future Specialists in Physical Culture]. *Visnyk Prykarpat'skoho universytetu. Seriya: Fizychna kultura – Bulletin of the Precarpathian University. Series: Physical Culture*, 35, 9-17 [in Ukrainian].

5. Bondarenko, I., Kurasa, H., Holovachenko, I., & Bondarenko O. (2022). Akademichna dobrochesnist u systemi osvity v haluzi fizychnoi kultury [Academic Integrity in the Education System in the Field of Physical Culture]. *Visnyk Kamianets-Podil'skoho natsionalnogo universytetu imeni Ivana Ohienka. Fizyчне vykhovannia, sport i zdorovia liudyny [redkol. : Yedynak H. A. (vidp. red.) ta in] – Physical Education, Sport, and Human Health* [Editorial Board: H. A. Yedynak (Executive Editor) et al.], 23, 29-39 [in Ukrainian].

6. Khmeliuk, V. S. (2023). Sposoby stabilizatsii yakosti osvity v umovakh voiennoho stanu [Ways to Stabilize the Quality of Education Under Martial Law]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Seriya: Publichne upravlinnia ta administruvannia – Tavriya Scientific Bulletin. Series: Public Governance and Administration*, 3, 67-73. Retrieved from <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2023.3.9> [in Ukrainian].

7. Bondar, A., Kovalenko, Yu., & Petrenko, I. (2023). Zabezpechennia yakosti osvity maibutnikh sportyvnykh menedzheriv v umovakh voiennoho stanu [Ensuring the Quality of Education for Future Sports Managers Under Martial Law]. *Naukovyi chasopys Ukrain'skoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova – Scientific Journal of the Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov*, 15, 9-13. Retrieved from [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.5\(164\).01](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.5(164).01) [in Ukrainian].

8. Iliichuk, L. (2023). Zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity v umovakh voiennoho stanu: rezultaty informatsiino-analitychnykh doslidzhen [Ensuring the quality of higher education under martial law: results of information and analytical research]. *NewInception*, (1-2 (11-12)), 47–55. Retrieved from <https://doi.org/10.58407/NI.23.1-2.4> [in Ukrainian].

9. Pro rezultaty opytuvannia zdobuvachiv vyshchoi osvity shchodo yakosti osvitnoi diialnosti u 2023-2024 n.r. [On the results of a survey of applicants for higher education on the quality of educational activities in the 2023-2024 academic year]. Retrieved from <http://www.tsatu.edu.ua/op/pro-rezultaty-opytuvannja-zdobuvachiv-vyschoji-osvity-schodo-jakosti-osvitnoji-dijalnosti-u-2023-2024-n-r/> [in Ukrainian].

10. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [Law of Ukraine “Seeking Light”]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].

11. Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 6.06.2024 roku № 3789-IX. Pro pryiniattia za osnovu proektu Zakonu Ukrainy pro akademichnu dobrochesnist [Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine dated June 6, 2024, No. 3789-IX. On Adoption as a Basis the Draft Law of Ukraine on Academic Integrity]. zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3789-20#Text> [in Ukrainian].